

Το δώρισμα ενός βασιλείου

Μια φορά κι έναν καιρό ένας βασιλιάς είπε πως θα έδινε το βασίλειό του. Είπε πως θα το έδινε σε όποιον πήγαινε σε αυτόν μετά από 7 μέρες στις 4 το απόγευμα και του το ζητούσε. Σχεδόν όλος ο κόσμος αποφάσισε να συμμετάσχει σ' αυτή την περιπέτεια.

Ο ίδιος ο βασιλιάς κάθισε στην αίθουσα του θρόνου πίσω από τις 7 διαδοχικές πύλες του παλατιού.

Τα πράγματα είχαν διευθετηθεί ως εξής. Μετά την πρώτη πύλη υπήρχε ένας όμορφος κήπος, με πισίνες, λουτρά και πηγές όπου θα μπορούσες να κάνεις το μπάνιο σου και να δροσιστείς.

Μετά τη δεύτερη πύλη, σε βεράντες πάνω από τον κήπο υπήρχαν κάθε είδους φαγητά και ποτά, νόστιμα και ορεκτικά, που μπορούσες να έχεις όσα ήθελες και κανένας δεν ζητούσε να πληρώσεις.

Μετά την τρίτη πύλη υπήρχαν αίθουσες με ωραία ρούχα και ενδυμασίες κάθε τύπου, όπου κανένας μπορούσε να φορέσει και να πάρει μαζί του, όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και για άλλους. Εδώ πάλι κανένας δεν έκανε έλεγχο για πληρωμές.

Μετά την τέταρτη πύλη ήταν το θησαυροφυλάκιο. Εδώ υπήρχαν σωροί από χρυσό, ασήμι και διαμάντια. Μπορούσες να πάρεις όσα ήθελες και μπορούσες να μεταφέρεις. Δεν υπήρχε κανένας φρουρός.

Μετά την πέμπτη πύλη υπήρχαν ηθοποιοί και μουσικοί: μπορούσες ν' ακούσεις μουσική και τραγούδι και ν' απολαύσεις την ομορφιά του χορού.

Μετά την έκτη πύλη υπήρχαν πολυθρόνες και καναπέδες και κρεβάτια μαλακά και άνετα. Εδώ μπορούσες να κοιμηθείς. Δεν προλάβαινες να τεντώσεις τα πόδια σου και είχες ήδη αποκοιμηθεί.

Μετά την έβδομη πύλη βρισκόταν ο ίδιος ο βασιλιάς...

Ο κόσμος, οι άνθρωποι, έφταναν σε κάθε πύλη και ζητούσαν από τους φύλακες να τους αφήσουν να περάσουν. Οι φύλακες έλεγαν, «περάστε μέσα ελεύθερα» και ο κόσμος χαρούμενος στριμωχνόταν να περάσει. Έκαναν το πιο θαυμάσιο μπάνιο της ζωής τους. Μετά έτρωγαν και έπιναν όσο ήθελαν και έπαιρναν μερικά φαγώσιμα για την οικογένειά τους. Μετά ντύνονταν με όλων των ειδών τα ακριβά και φίνα ενδύματα και φορτώνονταν με χρυσό, ασήμι και κοσμήματα. Μερικοί αρκέστηκαν στις 2 πρώτες πύλες και έτσι αφού μανιариίστηκαν και χόρτασαν, ένωσαν ικανοποιημένοι. Άλλοι πάλι αποχώρησαν με ρούχα ή χρυσό ή ασήμι και δεν ξαναγύρισαν. Πολύ λίγοι προχώρησαν και απόλαυσαν τη μουσική και μετά αφού είδαν τις όμορφες χορεύτριες και άκουσαν τα σαγηνευτικά τους τραγούδια, έχασαν τον έλεγχο του νου και δεν προχώρησαν παραπέρα. Ένας ή δυο συνέχισαν και βρήκαν μια αναπαυτική γωνιά και απόλαυσαν έναν τέλειο ύπνο.

Αλλά υπήρχε κάποιος, ένας άνθρωπος, που δεν ενδιαφέρθηκε για τίποτα από όλα αυτά. Δεν σταμάτησε για να κάνει μπάνιο, δεν άλλαξε τα ρούχα του, δεν έφαγε, δεν έριξε ούτε μια ματιά στους θησαυρούς, δεν έδωσε καμιά προσοχή στη μουσική και δεν έδειξε κανένα ενδιαφέρον για τον ύπνο. Σε κάθε πύλη τον προέτρεπαν να μείνει και ν' απολαύσει ό,τι προσφερόταν, αλλά αυτός ούτε που κοίταξε. Διαβαίνοντας τη μία μετά την άλλη τις 7 πύλες έφτασε στη σωστή ώρα μπροστά στο βασιλιά και ζήτησε το βασίλειο.

Ο βασιλιάς, πιστός στο λόγο του, κατέβηκε από το θρόνο και αφού παρέδωσε την εξουσία, αποσύρθηκε σε κάποιο μοναστήρι.

Ο καινούργιος βασιλιάς ανέβηκε στο θρόνο και η πρώτη του διαταγή ήταν να συλληφθούν όλοι όσοι πήραν αγαθά από το παλάτι, διότι αυτά δεν ήταν δικά τους. Έτσι όλοι φυλακίστηκαν.

Τέσσερις νεαροί Βραχμάνοι

Ζούσαν κάποτε σε κάποια πόλη 4 νέοι Βραχμάνοι πολύ φίλοι.

Οι 3 είχαν φτάσει στην κορυφή της πολυμάθειας, αλλά τους έλειπε η ευθυκρισία και η πρακτική λογική. Ο τέταρτος απεχθανόταν ακαδημαϊκές σπουδές, αλλά ήταν λογικότατος.

Μια μέρα αποφάσισαν να ταξιδέψουν και να βάλουν τις γνώσεις τους στην υπηρεσία του βασιλιά ή κάποιου άρχοντα για να πλουτίσουν κιάλας. Στην αρχή οι τρεις σκέφτηκαν να διώξουν τον τέταρτο, τον ασπούδαστο, γιατί πιθανόν να γινόταν εμπόδιο στη δική τους επιτυχία. Αλλά ο δεσμός φιλίας ήταν τόσο παλιός και ισχυρός που τελικά τον δέχτηκαν στην εξόρμησή τους. Είπαν μάλιστα ότι θα του έδιναν και ανάλογο μερίδιο από τα έσοδά τους.

Καθώς διέσχιζαν ένα δάσος βρήκαν τα κόκκαλα κάποιου νεκρού ζώου. Παρότι το ζώο είχε πεθάνει προ πολλού, τα κόκκαλα βρίσκονταν εκεί σε καλή κατάσταση. Λέει λοιπόν αυτός που έκανε τον αρχηγό της παρέας: «Ίδού η ευκαιρία να ασκήσουμε λίγο τις μελέτες μας. Ας δοκιμάσουμε την αποτελεσματικότητά τους ζωντανεύοντας αυτό το πλάσμα. Εγώ τουλάχιστον μπορώ να συναρμολογήσω το σκελετό.» «Εγώ μπορώ να του δώσω σάρκα και αίμα και εύκολα δέρμα» είπε ο δεύτερος. «Κι εγώ», λέει ο τρίτος, «θα μπορούσα να του δώσω ζωή.»

Έτσι κι έγινε. Ο πρώτος συναρμολόγησε το σκελετό και ο δεύτερος προμήθευσε τις σάρκες και τα όργανα που χρειαζόνταν. Καθώς όμως ο τρίτος ετοιμαζόταν να εμφυσησει ζωή, ο λογικός συμβούλεψε να μην το κάνουν. «Αυτό είναι λιοντάρι», τους είπε, «και αν το ζωντανέψετε θα μας φάει.»

Οι άλλοι εξανέστησαν. «Τι λες βρε αμόρφωτε;» του φώναξε ο τρίτος. «Φτάσαμε σε αυτό το σημείο και εγώ θα αφήσω την επιστήμη μου άκαρπη; Ποτέ.» «Καλώς» απάντησε ο λογικός και γρήγορα σκαρφάλωσε σε ένα δέντρο.

Μόλις έδωσε ζωή στο λιοντάρι, αυτό σηκώθηκε, μούγκρισε 2–3 φορές και γοργά σκότωσε τους 3 λόγιους που θαύμαζαν το αποτέλεσμα της επιστήμης τους. Ο άλλος περίμενε να φύγει το θηρίο, κατέβηκε και γύρισε σπίτι του.

Γι αυτό λέγεται: Ανώτερη από την πολυμάθεια σίγουρα είναι η λογική.

Σπαράχτηκαν οι πολυμαθείς που έδωσαν του λιονταριού ζωή.

Ο βασιλιάς, ο ασκητής και ο πρωτοσύμβουλος

Στην Αγιοντχιά, πρωτεύουσα του βασιλείου των Κόσαλα, βασίλευε ο Σούρατχας (έχων καλές άμαξες), ο οποίος είχε σαν υποτελείς του πολλούς γειτονικούς άρχοντες. Για την επιτυχία της πολιτικής του κύριος υπεύθυνος ήταν ο γνωστικός πρωτοσύμβουλός του, ο Μπαλαμπχάντρας.

Κάποτε ένας από τους έπαρχους ήρθε και ανέφερε ότι στη δική του περιοχή, που ήταν ορεινή και πυκνοδασωμένη, μερικές φυλές με αρχηγό κάποιον Βίντχιακα, προκαλούσαν πολλή αναταραχή: δεν πλήρωναν φόρους, λήστευαν και σκότωναν ταξιδιώτες, έκαναν επιδρομές σε χωριά και παρόμοια. Τότε ο βασιλιάς έστειλε τον Μπαλαμπχάντρα με αρκετές δυνάμεις να δώσει ένα καλό παράδειγμα στις βάρβαρες φυλές.

Εκείνες τις μέρες, τέλος του θερμού Ιουλίου, έφτασε στην πόλη ένας περιπλανώμενος ασκητής. Ήταν από αυτούς που έμεναν γυμνοί χειμώνα και καλοκαίρι, με τεράστια γενειάδα και ψηλά πυργωτά μαλλιά. Φαινόταν να έχει μεγάλες γνώσεις αστρολογίας και ικανότητες ιατρικές και μαντικές. Σε λίγες μέρες απέκτησε μεγάλη φήμη και ο κόσμος συνωσιζόταν να τον συμβουλευτεί.

Η φήμη του ασκητή, μάντη και αστρολόγου, έφτασε και στο βασιλιά, ο οποίος τον κάλεσε στο παλάτι με τιμές: «Ω μεγάλε σοφέ», του είπε ο Σούρατχας, είναι αλήθεια ότι διαβάξεις τις σκέψεις των άλλων. Πώς γίνεται;»

«Σιγά σιγά, αυτό θα το δούμε στη συνέχεια» αποκρίθηκε με στόμφο και μυστήριο ο ασκητής. «Πρώτα χρειάζεται να καταλάβει κανείς τις μεγάλες δυνάμεις που κυβερνούν το σύμπαν μέσω της διάταξης των αστερισμών και πλανητών.» Και μίλησε για ζώδια, συζυγίες, απόγεια, παραλλάξεις και άλλα σχετικά, δείχνοντας στο βασιλιά πόσο αμαθής ήταν και συγχρόνως ανάβοντας την περιέργειά του. Ο Σούρατχας πανευτυχής που βρισκόταν στο κατώφλι καινούργιων γνώσεων, όρισε να τον επισκέπτεται ο ασκητής κάθε μέρα μια συγκεκριμένη ώρα για να τον διδάσκει αυτά τα μυστήρια.

Μετά από δύο μέρες όμως ο ασκητής δεν εμφανίστηκε. Παρουσιάστηκε την επομένη στην τακτική του ώρα και είπε στο βασιλιά πως είχε πάει στους ουρανούς, όπου οι θεοί τον δέχτηκαν με μεγάλη χαρά και έστειλαν τους χαιρετισμούς τους στον ξακουστό για τη φιλομάθειά του βασιλιά Σούρατχα. Ο βασιλιάς άκουσε κατάπληκτος τον ασκητή να βεβαιώνει πως τέτοιες επισκέψεις τις κάνει συχνά και πως είναι πολύ απλό να εγκαταλείπεις το σαρκικό κορμί σου και να επιστρέφεις με ένα νέο, δυνατό και φωτεινό ουράνιο σώμα.

Ο βασιλιάς ήταν ενθουσιασμένος με τον ασκητή του και διέταξε να φτιάξουν ένα κελί στον κήπο του παλατιού για να μένει και να τον έχει κοντά του όλη την ώρα. Έτσι αμελούσε όλο και περισσότερο τα καθήκοντά του προς τους υπουργούς, τους εκδικαζόμενους πολίτες, τους ιερωμένους, ακόμα και τις γυναίκες του. Βαθμιαία ο ασκητής άρχισε να συμβουλεύει το βασιλιά και για όλα τα ζητήματα διακυβέρνησης.

Μετά από λίγο καιρό γύρισε ο πρωτοσύμβουλος Μπαλαμπχάντρας αφού κατέστειλε την ανταρσία των άγριων φυλών και επέφερε ειρήνη στην περιοχή των συνόρων. Σύντομα πληροφορήθηκε για την παρουσία του ασκητή και την επιρροή του στο βασιλιά. Τα άκουσε όλα σιωπηλά και προσεκτικά, κουνώντας το κεφάλι του χωρίς να λέει τίποτα, όπως συνήθιζε. Έκανε όμως ορισμένες σκέψεις: «Το να θεραπεύεις μερικούς αρρώστους με γνωστά βότανα, το να κάνεις μερικές προβλέψεις μέσω ζωδίων, ακόμα και το να μαντεύεις τη διάθεση άλλου, δεν είναι θαύματα ούτε χρειάζονται ιδιαίτερες ικανότητες. Το να πηγαينوέρχεσαι στους ουρανούς όμως, είναι κάτι διαφορετικό. Για να δούμε. Οι Θεοί ας στείλουν λογική και όχι χαιρετισμούς στο βασιλιά μας.»

Το επόμενο πρωινό ο Μπαλαμπχάντρας έγινε δεκτός από το βασιλέα και συστήθηκε στον ασκητή. Ο τελευταίος υποψιάστηκε ότι ο πρωτοσύμβουλος είχε ορισμένες αμφιβολίες και αμέσως είπε: «Α, ο καλός πρωτοσύμβουλος αγαπά το βασιλιά του και ήλθε να διαπιστώσει τις ικανότητές μου.» Ο Μπαλαμπχάντρας το παραδέχτηκε και ο βασιλιάς το θεώρησε πρόσθετο δείγμα της

μαντικής ικανότητας του ασκητή. «Όπως βλέπεις», είπε στο σύμβουλό του, «όλα όσα άκουσες είναι αληθινά.»

«Αν ο αξιότιμος πρωτοσύμβουλος αμφιβάλλει», είπε ο ασκητής, «είναι εύκολο να τον μεταπεισεις. Θα πεταχτώ τώρα στον ουρανό και το απόγευμα θα γυρίσω με μηνύματα από τον Ίντρα και άλλους θεούς.» Σηκώθηκε και κλείστηκε στο κελί του.

«Ξέρεις» είπε ο βασιλιάς, «αφήνει το κορμί του εδώ ξεψυχισμένο και επιστρέφει με καινούργιο γεμάτο ουράνια ενέργεια.»

«Μπα;» έκανε ο πρωτοσύμβουλος. «Τότε ας τον βοηθήσουμε για τα καλά απαλλάσσοντάς τον για πάντα από το γερασμένο κουφάρι του. Οι δούλοι ας φέρουν λίγα καύσιμα και ας βάλουν φωτιά στο κελί. Ασφαλώς ο Μεγαλειότατος γνωρίζει την περίπτωση του γιου του Βραχμάνου Ντεβαξάρμα ο οποίος γεννήθηκε με σώμα φιδιού, αλλά όταν μια κοπέλα δέχτηκε να τον παντρευτεί, μπορούσε το βράδυ να αφήνει το φιδίσιό του δέρμα και να παίρνει ανθρώπινη μορφή, για να εκτελεί τα συζυγικά του καθήκοντα. Και έτσι ο πατέρας του ο Ντεβαξάρμα μια καλή πρωία έκαψε το φιδίσιό κατάλοπο και ο νέος έμεινε για πάντα ανθρώπινο κορμί. Έτσι και ο ασκητής μας θα μείνει με το φρέσκο του ουράνιο σώμα, αν κάψουμε αυτό το παλιό ράκος εδώ μέσα.»

Ο βασιλιάς συμφώνησε και το κλειστό κελί παραδόθηκε στις φλόγες. Μόνο που ο ασκητής δεν παρουσιάστηκε το απόγευμα, όπως είχε υποσχεθεί, ούτε την επόμενη μέρα. Τότε ο βασιλιάς κατάλαβε τι ήταν οι κραυγές που δεν ήθελε να πιστέψει πως άκουσε καθώς άναβε η πυρά και ευχαρίστησε τον πιστό σύμβουλό του που τον γλίτωσε από έναν τσαρλατάνο.

Γι αυτό λέγεται: Ο τσαρλατάνος ασκητής κήκε στη φωτιά, έτσι έσωσε ο έξυπνος σύμβουλος το βασιλιά!

Ο Σκληροδόνης

Κοντά στο Γάγγη, ανατολικά της Μαγκάντχα, στο βουνό Μάνταρα, ζούσε κάποιος λέοντας με το όνομα Σκληροδόνης. Αυτός ήταν πολύ δυνατός μα και αλαζονικός και σπάραζε αδιάκριτα όποιο ζώο τύχαινε μπροστά του. Τα ζώα σύντομα λιγότεψαν γιατί δεν προλάβαιναν ούτε τα μεγάλα να γεννήσουν, ούτε τα μικρά να μεγαλώσουν.

Έτσι μια μέρα συγκεντρώθηκαν όλα ν' αποφασίσουν τι θα κάνουν. Κάλεσαν και το Σκληροδόνη και του είπαν:

«Μεγάλε βασιλέα γιατί σκοτώνετε τόσα ζώα κάθε μέρα; Αν θέλετε θα σας στέλνουμε κάποιο ζώο καθημερινά να το κυνηγήσετε και να το φάτε.»

Ο λέοντας δέχτηκε. Κάθε μέρα λοιπόν κάποιο ζώο εκλεγόταν να πάει παιχνίδι και τροφή στο Σκληροδόνη. Έτσι όμως τα υπόλοιπα ζώα ζούσαν κάπως πιο ξέγνοιαστα.

Μια μέρα η Μοίρα διάλεξε έναν ηλικιωμένο λαγό. Αυτός άρχισε να σκέφτεται και ένα σχέδιο γεννήθηκε στο μυαλό του. «Αν είναι να πεθάνω, γιατί θα πρέπει να διασκεδάσω κιόλας αυτό το λιοντάρι; Είναι μόνο η ελπίδα για σωτηρία που κάνει τα πλάσματα να ικετεύουν το απειλητικό αντικείμενο που προκαλεί φόβο. Τι έχω να χάσω; Θα πάω αργά με το κέφι μου.»

Μετά από πολλή ώρα ο λαγός πήγε στο λιοντάρι που είχε αγριέψει από πείνα. «Γιατί άργησες;» ρώτησε ο Σκληροδόνης.

«Κύριε», απάντησε ο λαγός, «δεν φταίω εγώ. Καθώς ερχόμουν με άρπαξε ένα άλλο λιοντάρι. Του είπα ότι προοριζόμουν για σας και εκείνο γέλασε. Αφού με ανάγκασε να του υποσχεθώ ότι θα γυρίσω σε 'κεινο με έστειλε να σας πληροφορήσω για την παρουσία του.»

«Α! Ποιος απατεώνας είναι τούτος;» μούγκρισε με ασυγκράτητη οργή ο Σκληροδόνης. «Οδήγησέ με αμέσως σε αυτό το κάθαρμα.»

Ο λαγός οδήγησε το λέοντα σε ένα βαθύ λάκκο. «Εδώ!» Ο Σκληροδόνης έσκυψε και πράγματι στο βάθος του λάκκου είδε ένα αγριεμένο λιοντάρι να σηκώνει το κεφάλι και να τον κοιτά. Βγάζοντας ένα βουερό μουγκρητό πήδηξε και έπεσε στο νερό και πνίγηκε. Ο λάκκος ήταν ένα βαθύ πηγάδι και ο Σκληροδόνης είχε δει την αντανάκλασή του.

Γι αυτό λέγεται: Δύναμη έχει ο μυαλωμένος. Ο άμυαλος καμιά. Λαγός, περήφανο λιοντάρι έπνιξε με πονηριά!

Η χελώνα που πέταξε

Σε μια ενσωμάτωσή του ο τρισμακάριστος Βούδας λέγεται πως γεννήθηκε σε οικογένεια αυλικών όταν βασιλεύε στο Μπενάρες ο βασιλιάς Μπραχμαντάττα. Όταν μεγάλωσε έδειξε τόση οξύνοια, ευρηματικότητα και πολυμάθεια, που σύντομα έγινε ο πρωτοσύμβουλος του βασιλιά. Αμέσως πρόσεξε πως ο βασιλιάς του είχε το ελάττωμα της φλυαρίας σε τέτοιο βαθμό, που δεν άφηνε κανέναν άλλο να μιλήσει στην παρουσία του. Γι αυτό έψαχνε να βρει ένα τρόπο να βοηθήσει το βασιλιά να ξεπεράσει το εκνευριστικό ελάττωμά του.

Μια μέρα μια χελώνα έπεσε από τον ουρανό και έσκασε σε κομματάκια πάνω στις πλάκες της εσωτερικής αυλής του παλατιού. Ο βασιλιάς ήθελε να μάθει πώς είχε συμβεί αυτό το ατύχημα και ο πρωτοσύμβουλος του υποσχέθηκε να ερευνήσει το θέμα. Λίγο αργότερα είπε στο βασιλιά την ιστορία της χελώνας.

Σε μια λίμνη κοντά στην περιοχή ζούσε αυτή η χελώνα. Εκεί έπιασε φίλια με δύο αγριόχηνες που έμεναν για λίγες μέρες στον καλαμώνα. Όταν έφευγαν οι αγριόχηνες είπαν στη χελώνα να πάει μαζί τους στα Ιμαλάια στην περιοχή τους που λεγόταν Σούνταρασίκαχα και ήταν πανέμορφη. Η χελώνα δέχτηκε αμέσως, αλλά υπήρχε το πρόβλημα της μεταφοράς της. Οπότε είπαν οι χήνες να πάρουν ένα κλωνάρι με το ράμφος τους και η χελώνα με το στόμα της να κρατιέται απ' αυτό ανάμεσά τους. Αλλά γνωρίζοντας πόσο φλύαρες και οργίλες είναι οι χελώνες, την προειδοποίησαν να προσέχει να μην ανοίξει το στόμα της καθώς πετούσαν γιατί θα έπεφτε και σίγουρα θα σκοτωνόταν.

Η χελώνα υποσχέθηκε να κρατήσει το στόμα της κλειστό πάνω στο κλωνάρι και οι τρεις φίλες απογειώθηκαν. Οι άνθρωποι από κάτω, βλέποντας τα τρία ζώα, σχολίαζαν την πτήση τους ποικιλοτρόπως. Όταν το τρίο ήταν πάνω από την πόλη, κάποιος κορόιδεψε τη χελώνα έτσι που κρεμόταν από το κλαδί ανάμεσα στα πουλιά. Αυτή από παλιά συνήθεια έσπευσε να του απαντήσει, «Κοίτα τη δουλειά σου σαχλέ!» αλλά δυστυχώς μόλις άνοιξε το στόμα της, έπεσε και τσακίστηκε, όπως το 'φερε η τύχη, στις πλάκες της αυλής του παλατιού.

«Αυτή φαίνεται είναι η μοίρα των φλύαρων Μεγαλειότατε» είπε τελειώνοντας την ιστορία του ο πρωτοσύμβουλος και μελλοντικός φωτισμένος διδάσκαλος Βούδας.

Ο βασιλιάς ήταν οξυδερκής ώστε να καταλάβει πως ο ίδιος ήταν ο στόχος των λόγων του συμβούλου του και έκτοτε έκανε κάθε προσπάθεια να συγκρατεί τη γλώσσα του.

Σημείωση : Αυτή είναι η βουδιστική παραλλαγή. Η ινδουιστική μορφή έχει μερικές μικροδιαφορές. Την ιστορία τη λέει ένα κιτρινοπούλι στο σύντροφό του (και αλλού ένας σύμβουλος στο βασιλιά) αλλά για να τον προτρέψει να ακολουθήσει τη συμβουλή γνωστικών φίλων. Η ίδια ινδουιστική ιστορία παρουσιάζεται σε μια συριακή συλλογή του 750 μ.Χ., Κάλιλαχ και Ντίμναχ, που λίγο αργότερα μεταφράστηκε στα Αραβικά, γύρω στο 1080 στα Βυζαντινοελληνικά από τον Εβραίο Συμεών Σεθ, και γύρω στα 1265-70 μεταφράστηκε στα Λατινικά από τον Ιωάννη ντε Κάπονα. Βρίσκεται επίσης στις ιστορίες του Λαφονταίν του 17 ου αιώνα κλπ. Οι Μυθίαμβοι Αισώπειοι του Βάρθιου (γύρω στα 100 μ.Χ.) περιέχουν μια παραλλαγή όπου η χελώνα απλώς θέλει να μάθει να πετά από έναν αετό, που, βέβαια, μόλις την αφήνει, αυτή πέφτει και σκοτώνεται. (Είναι αξιοσημείωτο πως μια εκδοχή της ιστορίας στη νότια Ινδία έχει αετούς όχι χήνες.)

Το φίδι που μετανόησε

Στην περιοχή που λεγότανε Πέρασμα του Ίντρα (γιατί κάποτε, λένε, είχε περάσει από 'κει ο Θεός Ίντρα) στους πρόποδες του βουνού Βίντσια, ζούσε μια φοβερή κόμπρα. Από τις γειτονικές κοινότητες κανείς δεν περνούσε από 'κείνο το μέρος γιατί το φίδι, που το έλεγαν Μαυροθάνατο, απροσδόκητα θα τινάζοταν και θα δάγκωνε τον ταξιδιώτη στέλλοντάς τον σε οδυνηρό θάνατο. Μια μέρα ένας περιπλανώμενος Γιόγκης πέρασε από τα λημέρια του Μαύρου. Το φίδι πλησίασε για να επιτεθεί στον περαστικό αλλά η αγνότητα του Γιόγκι ήταν τόσο μεγάλη, που έχασε κάθε ίχνος αγριότητας και επιθετικότητας. «Πρέπει να είστε μεγάλος άγιος» με σεβασμό είπε στο Γιόγκι. «Συμβουλέψτε με πώς να ζήσω χωρίς αμαρτία από 'δω και μπρος.»

«Να μην ξαναδαγκώσεις κανέναν από 'δω και μπρος» του είπε ο άγιος.

Το φίδι κούνησε το κεφάλι του καταφατικά και ο καθένας πήρε το δρόμο του. Πολύ σύντομα μαθεύτηκε σε όλη την περιοχή πως ο φοβερός Μαυροθάνατος δεν δάγκωνε και δεν επιχειρούσε να επιτεθεί σε κανένα πλάσμα. Έτσι πολλοί, περνώντας από εκείνο το μέρος, έψαχναν να τον βρουν για να τον πειράξουν, να τον προκαλέσουν, ή ακόμα και να τον χτυπήσουν. Το καημένο το φίδι άλλαζε κάθε τόσο τη φωλιά του από μια τρύπα σε άλλη σέρνοντας ένα κορμί μωλωπισμένο και πληγιασμένο. Τα παιδιά ειδικά του φέρονταν πολύ βάνουσα πετροβολώντας τον ή πιάνοντάς τον από την ουρά και τινάζοντάς τον εδώ και 'κει. Αυτός υπόμενε τα πάντα στωικά αλλά σιγά σιγά οι δυνάμεις του λιγόστευαν από την κακομεταχείριση. Ευτυχώς, μετά από λίγο καιρό ο Άγιος ξαναπέρασε από την περιοχή και συνάντησε το φίδι. Βλέποντάς το στην άθλια εκείνη κατάσταση συγκινήθηκε και ρώτησε τι συνέβη.

«Άγιέ μου» απάντησε το φίδι με θλίψη, «έκανα ό,τι με συμβουλέψατε και δεν έβλαψα κανένα πλάσμα. Μα οι άνθρωποι είναι σκληροί και ανήλθοι.»

«Φιλαράκο μου» είπε τότε ο Γιόγκης χαμογελώντας, «πολύ καλά έκανες. Εγώ σου είπα, όμως, να μη δαγκώσεις κανέναν. Δεν σου είπα να μη σφυρίζεις. Πρόσεχε λοιπόν στο μέλλον να προστατεύεις τον εαυτό σου, κρατώντας σε απόσταση όποιον θέλει να βλάψει εσένα.»

Το ποντίκι που έγινε τίγρης

Ζούσε στο ιερό άλσος του Γκάσταμα ένας ερημίτης σοφός που λεγόταν Μαχάταπα. Αυτός μια μέρα είδε να πέφτει από το ράμφος ενός περαστικού κόρακα ένα μικρό ποντίκι πολύ κοντά στην καλύβα του. Γεμάτος συμπόνια, βλέποντας πως δεν έπαθε τίποτα, πήρε το ποντικάκι και το ανέθρεψε με σπυρί άγριου ρυζιού.

Καθώς το ποντίκι μεγάλωνε, μια μέρα μια γάτα του επιτέθηκε να το φάει. Ο σοφός έτυχε να δει το περιστατικό και να διαπιστώσει ότι το ποντίκι έτρεμε από το φόβο του. Παίρνοντάς το λοιπόν, μέσω της μεγάλης δύναμης που είχε η αγνότητα της καρδιάς του, το μεταμόρφωσε σε δυνατό γατί.

Αργότερα ένας μεγάλος σκύλος επιτέθηκε στο γατί που πάλι κινδύνεψε και τρομοκρατήθηκε. Έτσι ο σοφός το έκανε σκύλο. Αλλά και ο σκύλος μια μέρα είδε κάποιον τίγρη και φοβήθηκε, οπότε πάλι χάρη στη μεσολάβηση του Μαχάταπα μεταμορφώθηκε σε τίγρη. Ο ερημίτης βέβαια, κοιτούσε τον τίγρη με το ίδιο μάτι συμπόνιας όπως παλαιότερα το ποντίκι και όλα τα πλάσματα.

Ο ποντικο-τίγρης, όμως άρχισε να νοιώθει δυσφορία. Καθώς περνούσε από μια κοντινή κοινότητα άκουσε ένα χωρικό να λέει σε άλλον «Να και το ποντίκι που χάρη στον καλό ερημίτη μας έγινε τίγρης». Όσο το σκεφτόταν αυτό ο τίγρης τόσο λιγότερο του άρεσε. «Καθόσον ζει αυτός ο ερημίτης, αυτή η ατιμωτική ιστορία της καταγωγής μου δεν πρόκειται να ξεχαστεί», συλλογίστηκε δίχως πολλή ευθυκρισία. Με τέτοιες σκέψεις αποφάσισε να επιτεθεί και να σκοτώσει το σοφό.

Ο σοφός όμως στην καθαρή καρδιά του είδε τι ετοιμάστηκε να κάνει το ζώο και η προσοχή του στράφηκε σε εκείνο: «Άντε ξαναγίνε ποντίκι!» είπε. Αμέσως ο τίγρης επέστρεψε στην πρότερη μορφή του ως ποντίκι.

Ο μεγάλος αδερφός Γκωπάλας

Μια φορά κι έναν καιρό, ζούσε μια φτωχή γυναίκα με τον ένα γιο της που ήταν έξι χρονών. Ο σύζυγός της είχε πεθάνει.

Το αγόρι πήγαινε στο σχολείο αλλά στο δρόμο έπρεπε να περάσει μέσα από ένα δάσος. Το δάσος ήταν πολύ μεγάλο, μοναχικό και σκοτεινό. Το παιδί γύρισε πίσω στη μητέρα του: «Φοβάμαι να περάσω μόνος μου μέσα απ' αυτό το τεράστιο δάσος. Μπορεί να έρθει κάποιος μαζί μου;»

Η μητέρα του απάντησε: «Παιδί μου, είμαστε πολύ φτωχοί. Δεν μπορώ ούτε καν να πληρώσω το σχολείο και το φαγητό που χρειαζόμαστε. Είναι αδύνατον να στείλω κάποιον μαζί σου.» Νοιώθοντας θλίψη μετά είπε: «Παιδί μου, δεν υπάρχει κανένας να έρθει μαζί σου αλλά αν φοβηθείς καθώς περπατάς μέσα στο δάσος, φώναξε το μεγάλο σου αδερφό που ονομάζεται Γκωπάλας. Αυτός θα σε φροντίσει.»

Την άλλη μέρα το αγόρι πέρασε μέσα από το δάσος. Ξαφνικά ένωσε μόνος. Τότε φώναξε: «Μεγάλε αδερφέ Γκωπάλα, φοβάμαι. Θα 'ρθεις να με βοηθήσεις να περάσω μέσα από το δάσος;» Αμέσως ένα παιδί γύρω στα δώδεκα χρόνια παρουσιάστηκε. «Μη φοβάσαι, μικρέ αδερφέ», του είπε, και πιάνοντάς τον από το χέρι τον οδήγησε μέσα από το δάσος. Αυτό γινόταν κάθε μέρα επί ένα χρόνο.

Στο τέλος του χρόνου, ο πατέρας του δασκάλου του αγοριού πέθανε. Σύμφωνα με τις συνήθειες του τόπου, όλα τα παιδιά του σχολείου θα 'πρεπε να φέρουν κάποιο δώρο. Έτσι λοιπόν και το μικρό αγόρι ρώτησε τη μητέρα του τι δώρο θα 'πρεπε να προσφέρει. Η μητέρα του απάντησε: «Παιδί μου, είμαστε πολύ φτωχοί. Δεν μπορώ να πληρώσω ούτε καν το σχολείο και τη διατροφή που χρειαζόμαστε. Δεν έχω τίποτα να σου δώσω για να προσφέρεις στο δάσκαλό σου.» Και ένωσε πολύ θλιμμένη. Τότε το μικρό αγόρι είπε: «Α! ξέρω! Θα ζητήσω από το μεγάλο μου αδερφό τον Γκωπάλα να μου δώσει ένα δώρο για το δάσκαλό μου.» Την επομένη όταν βρέθηκε στο δάσος έτσι και έκανε. Ο αδερφός του ο Γκωπάλας χάθηκε μέσα στο δάσος και ξαναγύρισε με μια μικρή κούπα γεμάτη γάλα. Το αγόρι την πήρε και την πρόσφερε σαν δώρο στο δάσκαλό του.

Κάποιος από τους ανθρώπους εκεί, πήρε τη μικρή κούπα και έχυσε το γάλα μέσα σε μια μεγάλη κανάτα. Τότε είδε ότι η μικρή κούπα ήταν ακόμη γεμάτη γάλα. Έτσι την άδειασε πάλι μέσα στη μεγάλη κανάτα. Αλλά η μικρή κούπα έμεινε πάλι γεμάτη! Την άδειασε πάλι και πάλι ώσπου η κανάτα ξεχείλισε αλλά η μικρή κούπα εξακολουθούσε να μένει γεμάτη όπως στην αρχή.

Τα νέα γρήγορα διαδόθηκαν στο χωριό. Όλος ο κόσμος ερχόταν να δει αυτή τη μαγική κούπα. Ο δάσκαλος ρώτησε το παιδί: «Ποιος σου έδωσε την κούπα;» Και το παιδί απάντησε: «Ο μεγάλος μου αδερφός ο Γκωπάλας, που ζει στο δάσος.» Ο δάσκαλος του είπε: «Αν έρθω μαζί σου θα μπορέσεις να μου δείξεις το μεγάλο σου αδερφό;» Έτσι το αγόρι τον πήρε μαζί του στο δάσος.

Όταν έφτασαν εκεί, το αγόρι φώναξε τον Γκωπάλα, όπως έκανε κάθε φορά. Απάντηση όμως καμιά. Ούτε ο αδερφός ήρθε. Απλώς σιωπή. Το μικρό αγόρι άρχισε να ξεφωνίζει: «Μεγάλε αδερφέ Γκωπάλα, γιατί δεν έρχεσαι; Αν δεν έρθεις ο δάσκαλός μου θα νομίζει πως είπα ψέματα για σένα.» Τότε μια φωνή έφτασε από τα βάθη του δάσους, λέγοντας: «Μικρέ αδερφέ! Δεν μπορώ να παρουσιαστώ στον καθένα. Πες στο δάσκαλό σου ότι θα με δει μόνο αν χρειαστεί και ζητήσει τη βοήθειά μου, ακριβώς όπως έκανες εσύ ένα χρόνο πριν.»

Γκωπάλας σημαίνει: γελαδάρης, βοσκός, ποιμένας

(Γκω = αγελάδα, μπάλλα = προστάτης, φύλακας)

Το παιδί που γέλασε

Ο βασιλιάς Βικραμάντιτας ήταν φημισμένος για την ανδρεία και τη σοφία του. Λίγοι βασιλιάδες είχαν κυβερνήσει τόσο καλά όσο αυτός. Μια μέρα ένα τελώνιο πήρε τη μορφή εμπόρου και για να τον δοκιμάσει ζήτησε ακρόαση όπου και εξήγησε πως θα έλεγε μια ιστορία με κάποιο αίνιγμα και αν ο βασιλιάς έβρισκε την απάντηση, το τελώνιο θα γινόταν υπηρέτης του. Αν όχι, ο βασιλιάς θα πέθαινε. Ο Βικραμάντιτας δέχτηκε.

«Στην πολιτεία Πουραράτνα κυβερνούσε ο άρχοντας Χαριβάρμα. Αυτός μια μέρα гуρίζοντας από μια βόλτα με άμαξα μαζί με τη γυναίκα του, κάθισαν κάτω από μια συκιά να πάρουν τσάι και να ξεκουραστούν. Η συκιά όμως ήταν κατοικία ενός φοβερού δαίμονα που προσβλήθηκε επειδή δεν τον ρώτησαν ούτε του πρόσφεραν τίποτα και ήθελε να θανατώσει το βασιλιά και να πιεί το αίμα του. Με τις ικεσίες της βασίλισσας για έλεος, ο δαίμονας δέχτηκε να κάνει μια παραχώρηση: “ Χαρίζω τη ζωή στο βασιλιά μόνο αν σε 7 μέρες παρουσιαστεί στη θέση του για να θυσιαστεί με δική του θέληση, ένα αγνό εφτάχρονο αγόρι βραχμάνων και αν ο πατέρας του και η μητέρα του το κρατούν, ενώ ο βασιλιάς ο ίδιος το σφάζει αφού του χαρίσει ένα ομοίωμά του από σκέτο χρυσάφι και 100 χωριά.”

Καταφοβισμένος ο βασιλιάς έστειλε κήρυκες σε κάθε περιοχή του βασιλείου να βρουν κάποιο αγόρι και να προσφέρουν την αμοιβή. Σε κάποιο χωριό πράγματι, βρέθηκε ένα πάναγνο επτάχρονο αγόρι που όχι μόνο προσφέρθηκε να πάρει τη θέση του βασιλιά σώζοντάς τον, αλλά έπεισε και τους γονείς του να δεχτούν το ρόλο τους και να αποδεχτούν το χρυσό ομοίωμά του και τα 100 χωριά.

Την καθορισμένη μέρα λοιπόν, ο Χαριβάρμα πήγε με τη συνοδεία του και το παιδί και τους γονείς του στη συκιά – κατοικία του δαίμονα. Εκεί στήθηκε ένας πρόχειρος βωμός και όταν παρουσιάστηκε ο δαίμονας, η μητέρα κράτησε το αγόρι από τα χέρια, ο πατέρας από τα πόδια και ο βασιλιάς σήκωσε το ξίφος του. Τότε το αγόρι τους κοίταξε όλους σταθερά και άρχισε να γελά ολόκαρδα έτσι που όλοι στάθηκαν με σεβασμό, ακόμα και ο δαίμονας.

Γιατί γέλασε το αγόρι ω! βασιλέα;»

Ο Βικραμάντιτας συλλογίστηκε για λίγες στιγμές και αποκρίθηκε: «Το παιδί γέλασε διότι έβλεπε τα άλλα πλάσματα να συμπεριφέρονται ακριβώς ανάποδα. Ένα αδύναμο πλάσμα κανονικά προστατεύεται από γονείς πρώτα και μετά από συγγενείς. Αν αυτοί δεν υπάρχουν είναι καθήκον του βασιλιά να το προστατέψει. Και αν αποτύχει και αυτός, τότε αναλαμβάνουν οι μεγάλες αόρατες δυνάμεις της Μητέρας Φύσης. Σε αυτή την περίπτωση όμως οι γονείς, τελικά πειθόμενοι από λαιμαργία και επιθυμία για ανέσεις, παραγνωρίζοντας φυσική στοργή και υποχρέωση, κρατούσαν το παιδί τους και συνεργούσαν στο θάνατό του. Ο βασιλιάς το θυσίαζε για να εξιλεύσει δικό του παράπτωμα και να απολαύσει τη δική του ζωή και οι δυνάμεις της Φύσης, αντί να δείξουν θεϊκή αγάπη και έλεος, έδειχναν μοχθηρία δαιμονική. Το αγόρι γελούσε με θαυμασμό και χαρά που θα άφηνε τέτοιες παράλογες καταστάσεις στον κόσμο των θνητών και θα περνούσε στη σφαίρα του αγνού πνεύματος. Ήταν, φαίνεται, έτοιμη, αγνή ύπαρξη.»

«Έχει δίκιο ο Μεγαλειότατος», είπε το τελώνιο σκύβοντας το κεφάλι με σεβασμό και υποταγή.

Ο Βραχμάνος και ο πιστός ερπιστής (*)

()κοινώς μαγκούστα, ζώο σαν σκίουρος που σκοτώνει φίδια.*

Ζούσε κάποτε στην πόλη Ουτζαινή ένας βραχμάνος ονόματι Μάτχαρας. Ένα πρωινό η γυναίκα του κατέβηκε στο κοντινό ποτάμι να κάνει μπάνιο και άφησε το βραχμάνο να φυλάει το βρέφος τους. Στο μεταξύ όμως ήρθε μια πρόσκληση από το βασιλιά να συμμετάσχει σε μια τελετή για το παλάτι και να δεχτεί τα προσφερόμενα δώρα. Ο βραχμάνος ήταν φτωχός από τη γέννησή του και σκέφτηκε, φυσικά, πως ήταν καλή ευκαιρία να αποκτήσει ορισμένα αγαθά: αν δεν πήγαινε ο ίδιος, θα πήγαινε άλλος και ίσως ο βασιλιάς να μην τον ξανακαλούσε ποτέ. Αν δεν ενεργήσεις αμέσως για κάτι που είναι να αποκτηθεί, να δοθεί και γενικά να γίνει, ο χρόνος θα ρουφήξει την πεμπτούσια του και δεν θα αξίζει μήτε θα θες να το κάνεις μετά, συλλογίστηκε.

Ποιος όμως θα φροντίζει το μικρό; Δεν υπάρχει κανείς άλλος. Αχ! Τι να κάνω; ξανασκέφτηκε. Είδε τότε τον ερπιστή που είχε αναθρέψει σαν παιδί του από κουταβάκι που ήταν, του είπε να φυλάει το παιδί και έφυγε ήσυχος. Πράγματι ο ερπιστής έμεινε κοντά στο βρέφος φυλάγοντας. Όταν αργότερα ένα μαύρο φίδι, μια φοβερή κόμπρα, σύρθηκε προς την κούνια του μωρού, ο φύλακας ρίχτηκε στο φίδι και το κατασπάραξε.

Όταν ο βραχμάνος γύρισε λίγο αργότερα με τα δώρα του ο ερπιστής έτρεξε με χαρά και τρίφτηκε στα πόδια του. Αλλά βλέποντας πως το μουσούδι και τα πόδια του ζώου ήταν βαμμένα στο αίμα, ο βραχμάνος νόμισε πως ο ερπιστής κομμάτιασε το παιδί και κραυγάζοντας με θυμό τον σκότωσε ακαριαία. Κατόπιν όμως βρήκε το μικρό στην κούνια του και κοντά του το κομματιασμένο σώμα του νεκρού φιδιού. Ένωσε τότε βαθύτατη θλίψη για τον άδικο χαμό του πιστού του ερπιστή. Ήταν όμως αργά: δεν μπορούσε να κάνει τίποτα για τον ευεργέτη του παρά να τον θάψει.

Από αυτό το περιστατικό βγήκε η λαϊκή ρήση: όποιος δρα μόνο με οργή, δίχως πριν να καλοσκεφτεί, όπως ο βραχμάνος με τον ερπιστή, αργότερα πικρά μετανοεί.

Σημείωση : Η ίδια ιστορία με μικρο-παραλλαγές παρουσιάζεται στη βουδιστική παράδοση, στη Μογγολία, στη συριακή συλλογή Κάλιλαχ και Ντίμναχ κλπ. Όμοια ιστορία καταγράφεται για τον Λουέλυν το Μέγα γύρω στα 1205 στην Ουαλία (Μ. Βρετανία). Εδώ όμως το ζώο είναι σκύλος.

Μια ιστοριούλα με όμοιο κεντρικό θέμα, ζώο που κάνει ευεργεσία και σκοτώνεται άδικα από αυτόν που ευεργετεί, βρίσκεται και στις 1001 Νύχτες. Εδώ ένα γεράκι εκπαιδευμένο ανατρέπει το κύπελλο από όπου θα έπινε ο βασιλιάς του, ο Σίντιμπαντ (=Σεβάχ), κι αυτός το σκοτώνει, για να ανακαλύψει αργότερα πως το υγρό ήταν δηλητήριο έχιδνας, όχι νερό.

Οι τρεις Μνηστήρες

Στην πολιτεία Ουτζαγινή, ο βασιλιάς Πουνιασένας είχε για σύμβουλό του κάποιο γνωστικό βραχμάνο Χαρισβάμιν. Αυτός είχε ένα γιο και μια θυγατέρα που λέγονταν Ντέβαςβάμιν και Σόμαπραμπχά (=σεληνόφωτο). Η κόρη του ήταν πανέμορφη και όταν έφτασε σε ηλικία γάμου παρουσιάστηκαν πολλοί μνηστήρες. Αυτή όμως έθεσε στον πατέρα της μια προϋπόθεση για την επιλογή: ο μέλλον σύζυγος θα έπρεπε να έχει τουλάχιστον απaráμιλλη ανδρεία ή εξαιρετικές γνώσεις ή μαγική τέχνη. Ο σύμβουλος Χαρισβάμιν έκανε γνωστή αυτή την προϋπόθεση για τον τυχερό σύζυγο.

Μια μέρα ήρθε στο παλάτι ένας νέος που είχε, έλεγε, μεγάλες και εξαιρετικές γνώσεις. Ο σύμβουλος τον δοκίμασε, θέτοντας ερωτήσεις για ιστορικά και σύγχρονα γεγονότα, για θέματα επιστήμης και θρησκείας και άλλα, και βρήκε ότι όντως ο νέος ήταν πολυμαθέστατος. Επιπλέον είχε ικανότητα να γνωρίζει σε κάποιο βαθμό το τι γινόταν την ίδια ώρα σε τόπους μακρινούς. Έτσι ο νέος τον πληροφόρησε ότι εκείνη τη στιγμή ένας άλλος μνηστήρας ήταν με το γιο του στο στρατώνα κι ένας τρίτος με τη γυναίκα του στο σπίτι. Ο ένας έκανε επίδειξη ανδρείας και πολεμικής τεχνικής και ο άλλος έφτιαξε μια άμαξα μαγική με την οποία ανέβασε την κυρία Χαρισβάμι και την ακόλουθό της στον ουρανό.

Ο σύμβουλος, πηγαίνοντας σπίτι του συνοδευόμενος από τον πολύμαθο νέο, σκεφτόταν πώς θα διάλεγε το σύζυγο αφού ο καθένας –αν αλήθειαν τα λόγια του πρώτου– ικανοποιούσε τη μία προϋπόθεση. Φτάνοντας στο σπίτι, πράγματι βρήκε το γιο του και τη γυναίκα του και τους δύο άλλους μνηστήρες να περιμένουν. Εκεί όμως ανακάλυψαν ότι η όμορφη Σόμαπραμπχά είχε εξαφανιστεί. Τότε ο πολύμαθος, αφού συλλογίστηκε για λίγο, είπε: «Ένας δαίμονας ονόματι Κρίσναμέγκκας (μαυροσύννεφος) έχει απαγάγει την κόρη στο κρησφύγετό του στο δάσος Βίντχια για να την κάνει γυναίκα του.

Αμέσως, ο ανδρείος νέος προσφέρθηκε να πάει να την ελευθερώσει κι ο μαγοτέχνης ξανάφτιαξε το ιπτάμενο αμάξι για το ταξίδι του. Αυτό κι έγινε. Στο πυκνό δάσος, ο νέος κάλεσε σε μονομαχία το δαίμονα και τον νίκησε. Έτσι πήρε τη φοβισμένη κόρη και γύρισε στο αρχοντικό του πατέρα της, όπου και οι τρεις τη διεκδικούσαν.

Σε ποιον θα την έδινε τώρα ο Χαρισβάμιν;

«Ο ένας έχει μεγάλες γνώσεις. Ο δεύτερος σπουδαίες ικανότητες. Ο τρίτος ηρωισμό. Δίχως τη γνώση του πρώτου δε θα γνωρίζαμε που να βρούμε τη Σόμαπραμπχά. Δίχως τη μαγεία του δεύτερου δεν μπορούσαμε να φτάσουμε έγκαιρα. Αλλά ο τρίτος διακινδύνεψε την ίδια τη ζωή του για να τη σώσει κι έτσι τη δίνω σε 'κείνον.»

Ο Πουρούραβας και η Ουρβασή

Η ουράνια νύμφη Ουρβασή ερωτεύτηκε το βασιλιά Πουρούραβα, γιο της μεγάλης βασίλισσας Ιντά. Πήρε ανθρώπινη μορφή και παντρεύτηκε τον Πουρούραβα –αλλά με τον όρο να μην τον δει ποτέ γυμνό. Έτσι έζησαν μαζί αρκετό διάστημα και η Ουρβασή έμεινε έγκυος.

Στο μεταξύ οι συντρόφισσές της, οι ουράνιες μουσικοί, που λέγονται Γκαντχάρβα, πεθύμησαν τη φίλη τους και σκέφτηκαν ένα τέχνασμα να την κάνουν να εγκαταλείψει τον κόσμο των ανθρώπων.

Η νύμφη είχε δύο αρνάκια τα οποία φρόντιζε με πολλή στοργή και τα φύλαγε στο διαμέρισμά της. Μια νύχτα λοιπόν, οι Γκαντχάρβες τα έκλεψαν και η Ουρβασή ακούγοντας το βέλασμά τους ξύπνησε. «Αχ, ποιος ήρωας θα τα προστατέψει;» φώναξε με παράπονο. Ο Πουρούραβας πετάχτηκε γυμνός από το κρεβάτι κι έτρεξε για τα αρνιά. Την ίδια ώρα τα ουράνια πλάσματα έριξαν μια αστραπή και στο φως της η νύμφη είδε τον άντρα της γυμνό.

Όταν ο βασιλιάς γύρισε στο δωμάτιο η Ουρβασή του είχε εξαφανιστεί. Θλιμμένος κι απαρηγόρητος ο Πουρούραβας άφησε το παλάτι άρχισε να ψάχνει σε όλα τα άγια μέρη, σε όλους τους τόπους προσκυνήματος, να βρει τρόπο τουλάχιστον να επικοινωνήσει με την αγαπημένη του. Πέρασαν χρόνια και κάποτε, στην περιπλάνησή του στη μεγάλη πεδιάδα Κουρουξέτρα, έφτασε σε μια λίμνη με καθάρια νερά και λευκά νούφαρα, την Ανιαταχπλαξά. Εκεί, ω θαύμα θαυμάτων, ανάμεσα στους κύκνους που γλιστρούσαν στα νερά αναγνώρισε την Ουρβασή. Εκείνη επίσης τον αναγνώρισε και στην αρχή του είπε να πάει πίσω στο παλάτι του. «Φύγε, δεν τήρησες τη συμφωνία μας. Σαν τον άνεμο, είμαι δύσκολη να με κρατήσεις. Πέρασα από κοντά σου κι έφυγα, όπως η πρώτη αυγή.» Του είπε επίσης πως δεν υπάρχει αληθινή φιλία ή αγάπη με γυναίκες γιατί έχουν καρδιά σαν της ύαινας. Μετά όμως, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη του αγάπη, τον συμπόνεσε και του είπε: «Την τελευταία νύχτα του έτους έλα και τότε θα μείνεις μαζί μου μια ακόμα νύχτα.»

Γεμάτος αγωνία και ελπίδα ο Πουρούραβας πήγε στο ίδιο μέρος την τελευταία μέρα του έτους στο σούρουπο και καθώς νύχτωνε –να! Ξάφνου ένα παλάτι παρουσιάστηκε που άστραφτε σαν ολόχρυσο. Χτύπησε τη βαριά πόρτα που άνοιξε μόνη της και, πράγματι, η αγαπημένη του Ουρβασή, όμορφη όσο ποτέ, τον περίμενε. «Αν με θες τόσο πολύ», του είπε, «θα πρέπει να γίνεις ένας σαν και εμάς. Αύριο πρωί πρωί θα πρέπει να φύγεις πάλι. Αλλά οι Γκαντχάρβες θα σου δώσουν μια χάρη. Θα μπορέσεις τότε να τους πεις απλά και μόνο πως θες να γίνεις ένας σαν και εμάς.»

Αυτό έκανε την επομένη ο Πουρούραβας αποφασίζοντας να εγκαταλείψει τον κόσμο των ανθρώπων. «Θέλω να γίνω ένας από σας» είπε.

Οι Γκαντχάρβες τότε τον πληροφόρησαν ότι θα έπρεπε να κάνει μια δύσκολη θυσιαστική τελετή στο δάσος. Του έδωσαν τα αναγκαία σύνεργα, την ιερή φωτιά και τα σκεύη, αλλά και το γιο του, και τον ξεπροβόδισαν. Αφήνοντας τη φωτιά και τα σκεύη στο δάσος, ο Πουρούραβας πήγε το γιο του στο σπίτι του και μετά ξαναγύρισε στο δάσος. Εκεί, τα σκεύη είχαν εξαφανιστεί και στη θέση τους είχαν φυτρώσει δύο πελώρια δέντρα το Αςβάττχα και το Σ αμί. Με την καθοδήγηση των Γκαντχάρβα, ψέλνοντας ορισμένους στίχους, πήρε δυο κλαδιά και τα έτριψε παράγοντας την αναγκαία ιερή φωτιά.

Έτσι έγινε και εκείνος ουράνιος και έζησε με την Ουρβασή στον κόσμο των αθανάτων.

Αξιοπρόσεκτα σημεία:

- Μία από τις παλαιότερες ιστορίες του κόσμου, πρωτοσυντάχτηκε το αργότερο γύρω στα 1000 π.Χ., αλλά ο πυρήνας της βρίσκεται σε ένα Βεδικό Ύμνο που πήρε μορφή πολλές χιλιετίες π.Χ.

- Είναι πρωτότυπο για πολλές ιστορίες όπου νεράιδες, θεές και άλλες υπερφυσικές θηλυκές υπάρξεις ερωτεύονται ή θέλγουν ανθρώπους. Μερικές έχουν ευτυχισμένο τέλος, άλλες τελειώνουν τραγικά. Ένα από τα πιο ρομαντικά δείγματα βρίσκεται στο ποίημα του Άγγλου Keats "La Belle Dame Sans Merci". Μια άλλη πρόσφατη ιστορία, με αρκετές διαφορές, είναι η 'Μικρή Γοργόνα' του Χανς Άντερσεν.

- Η νύμφη, η εξωκόσμια ύπαρξη, βοηθά τον άνθρωπο να ξεπεράσει τους περιορισμούς της ανθρώπινης ύπαρξης και να γίνει αθάνατο ον.

Η Ουρβασή συμβολίζει ανώτερα επίπεδα Συνειδητοποίησης όπου για να φτάσει ο άνθρωπος εγκαταλείπει, όταν είναι έτοιμος και εφόσον το θέλει πολύ, τις εγκόσμιες απασχολήσεις του –ακόμα και τον μονάκριβο γιο του- εδώ. Συγχρόνως φροντίζει να αφήσει διάδοχο πίσω –το γιο του- που θα εκτελεί τα καθήκοντα και τις λειτουργίες του. Έτσι η παράδοση δεν σπάει και καμιά θέση δεν μένει κενή.

Ο βασιλιάς και ο υπηρέτης

Ένας βασιλιάς ήθελε να μάθει που βρίσκεται ο Θεός και τι κάνει! Ο πρωτοσύμβουλός του δεν γνώριζε την απάντηση, αλλά σαν πολιτικός και διπλωμάτης που ήταν είτε ότι θα φρόντιζε να μάθει. Οι μέρες περνούσαν και ο πρωτοσύμβουλος δεν έβρισκε κάποιον ικανό να απαντήσει τις βασιλικές ερωτήσεις. Ένας υπηρέτης τους τον είδε στεναχωρημένο και αφού έμαθε τους λόγους, τον διαβεβαίωσε ότι ο ίδιος θα μπορούσε να δώσει απαντήσεις. Ο πρωτοσύμβουλος δεν τον πίστεψε βέβαια, αλλά αφού δεν μπορούσε να βρει άλλο πρόσωπο, πήρε τον υπηρέτη του στο παλάτι.

Μέσα στην αίθουσα του θρόνου, ο υπηρέτης ζήτησε μια γαβάθα γάλα και ο βασιλέας, νομίζοντας πως διψούσε, πρόσταξε να του τη φέρουν. Ο υπηρέτης έκατσε στα πόδια του θρόνου και άρχισε να ταραξεί το γάλα αργά και ήσυχα με ένα δάχτυλο. Μετά από 15 λεπτά ο βασιλέας εξοργίστηκε: «Ήρθες εδώ για να απαντήσεις τις ερωτήσεις μου και όχι να κάθεται σαν ζωντόβολο ταραξίζοντας το γάλα με ένα δάχτυλο! Τι διάβολο κάνεις;»

Ο υπηρέτης ψύχραιμος απάντησε: «Συγγνώμη Μεγαλειότατε! Γυρεύω το βούτυρο.»

«Βρε ανόητε» φώναξε εξαγριωμένος ο βασιλιάς. «Εσύ θα απαντήσεις τις ερωτήσεις μου; Εσύ δεν ξέρεις ούτε πώς φτιάχνεται το βούτυρο!... Πρώτα πρέπει να βράσεις το γάλα με μια πικρή μαγιά μέσα. Μετά πρέπει να χτυπήσεις το γιαούρτι μέχρι που το βούτυρο να ανέβει στην επιφάνεια, και έπειτα πρέπει να το καθαρίσεις ζεσταίνοντάς το. Έτσι βρε βλάκα βγάζουν το βούτυρο οι τσοπάνηδες μας.»

«Έχεις δίκιο Μεγαλειότατε» είπε ο υπηρέτης. «Τούτη είναι η απάντηση στην πρώτη σου ερώτηση. Αν θέλεις να γνωρίσεις που βρίσκεται ο Θεός πρέπει πρώτα να ακολουθήσεις μια διαδικασία εκπαίδευσης και πειθαρχίας: πρώτα πρέπει να βραστείς με μια πικρή μαγιά, μετά να χτυπηθείς και μετά να ζεσταθείς κλπ. Και τώρα δεν πρόκειται να απαντήσω στη δεύτερή σου ερώτηση, εκτός αν με ρωτήσεις ωραία και ευγενικά σαν μαθητής μου: αλλιώς ό,τι και να σου πω δεν θα σου χρησιμέψει σε τίποτα.»

Ο βασιλιάς έμεινε κατάπληκτος. Αναγνωρίζοντας τη λογική του υπηρέτη, κατέβηκε από το θρόνο του και τον κάλεσε να πάρει τη θέση του. Μετά κάθισε στα πόδια του υπηρέτη με σεβασμό. Εκείνος δε είπε: «Αγαπημένε μου μαθητή, τώρα απάντησα κιόλας στη δεύτερη ερώτησή σου 'τι κάνει ο Θεός;'. Ο Θεός άλλα πράγματα ανεβάζει και άλλα κατεβάζει. Να τι κάνει ο Θεός.»